

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

February 2022 | DA

SÆRUDGAVE af EØSU info – Civilsamfundsprisen 2021

Græsroddernes holdning – sæson 3, afsnit 16 – Grønt, hvor jeg dog elsker grønt!

En retfærdig og grøn omstilling er kun mulig, hvis civilsamfundet bidrager. Mennesker og organisationer i hele EU arbejder på at udvikle innovative metoder til bekæmpelse af klimaændringer, hvor mennesket er i centrum. I 2021 besluttede EØSU at tildele sin civilsamfundspris til fem organisationer, som i høj grad bidrager til at tackle udfordringerne med klimaændringer. I dette afsnit af Græsroddernes holdning har vi indbudt dem til at fortælle os deres historier.

Cillian Lohan, EØSU's næstformand for kommunikation, forklarer, hvorfor det er afgørende, at man ikke lukker øjnene for den klimaændringsindsats, der gøres af utallige enkeltpersoner og samfund lokalt. **Guy de Koninck** fra "Grootouders voor het klimaat" (BE), som vandt førstepræmien, kommer nærmere ind på deres projekt "Our Savings for their Future" og deres bestræbelser på at fremme solidariteten mellem generationerne. **Monica Guiteras** fra "Engineers without Borders in Catalonia" (ES), som vandt andenpræmien, beretter om, hvad de gør for at bekæmpe energifattigdom ved at hjælpe energifattige med at formulere og fremføre deres budskab. Rumæniens Costin Dragne fortæller os om "educlick"-projektet under ledelse af NGO'en "Workshop Without Borders", der fremmer cirkulær økonomi og tackler social uretfærdighed. Organisationen for byplanlægning "Prostorozh" bekæmper problemet med stigende temperaturer i Ljubljana, Slovenien. **Zala Velkavrh** fortæller os om deres kreative projekt, som de blev

belønnet med prisen for. Endelig hører vi fra **Madis Vasser** fra koalitionen af grønne NGO'er i Estland, der taler om at fremlægge forskellige interessegruppers synspunkter under drøftelser om landets omstilling fra skiferolie til grønnere energi uden at lade nogen i stikken (tk/ll)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

LEDER

Leder

BLIV EN DEL AF LØSNINGEN - IKKE PROBLEMET!

Kære læser

EØSU's seneste civilsamfundspris var tilegnet et emne, der ligger mig særligt på sinde, nemlig klimaindsatsen. Man skulle tro, at klimakrisens virkelighed langt om længe var blevet forstået og var blevet så vidt accepteret, at hele verden allerede var gået sammen om at forsøge at undgå sin egen ødelæggelse. Men selv om der er gjort en stor indsats i den retning, gør vi stadig ikke nok.

Derfor er det vigtigt at blive ved med at gentage, at klimaforandringer snart kan risikere at nå et punkt, hvor der ikke er nogen vej tilbage, og at det kan komme til at betyde afslutningen på den verden, vi kender i dag.

Jeg kan derfor ikke understrege nok, hvor vigtigt det er at slå vores kræfter sammen, så vi kan få gjort noget ved klimaforandringerne. Det er et ansvar, ingen af os kan komme uden om.

EØSU mener, at en vellykket gennemførelse af den europæiske grønne pagt – hvormed EU har forpligtet sig til at opnå klimaneutralitet inden 2050 – afhænger af, at alle aktører yder en indsats og engagerer sig. Græsrodsorganisationer og enkeltpersoner spiller en afgørende rolle gennem deres indsats for at ændre standarder og adfærd, gøre de lokale økonomier grønnere og fremme overgangen på lokalt og regionalt plan.

Ved at tilegne civilsamfundsprisen 2021 til klimaindsatsen ønskede EØSU at anerkende og illustrere den ikkestatslige klimaindsats, der indtil videre har fundet sted.

Vi har søgt vinderne blandt projekter, der støtter en retfærdig og grøn omstilling til lavemissionsøkonomi. Målet var at opmuntre igangværende projekter og inspirere til nye, og det synes jeg er lykkedes for os!

Vi har modtaget et hav af idéer, som giver os forhåbninger om, at vi måske kan vinde denne kamp. Vi har modtaget projekter fra alle hjørner af Europa, der bekæmper klimaforandringer på inspirerende og kreative måder. Det har ikke været let at udvælge vinderne, og vi føler, at alle vores kandidater fortjener anerkendelse. Du kan læse mere om dem alle sammen i vores brochure om dette års pris.

Vi har valgt at præmiere fem projekter, som alle er imponerende på hver deres måde, og som løser nogle af de mest presserende problemer, vi står over for, når vi taler om omstilling til klimaneutralitet inden for økonomi og samfund.

Gennem deres vigtige arbejde fremmer vores fem vindere bæredygtige investeringer og fremhæver de ældre generationers værdifulde rolle. De bekæmper energifattigdom ved at give energifattige en stemme; de gør cirkulær økonomi til en realitet, samtidig med at de aktivt fremmer social retfærdighed; de bekæmper opvarmningen af byerne ved at lancere opfindsomme og interaktive apps og ved at samle alle medspillere omkring bordet under energiomstillingen og derved tvinge dem til at føre en fornuftig debat og finde en troværdig løsning.

Ved prisoverrækkelsen, der blev afholdt den 9. december i Bruxelles, var det mit store privilegium at kunne overrække priserne til de fem vindere. I denne udgave kan du læse mere om deres fantastiske projekter, og du kan lære dem nærmere at kende i de interviews, vi har lavet med dem. Vi vil også lancere en podcast, hvor de hver især vil fortælle os om deres kommende planer, og om hvordan EØSU's pris har motiveret dem til at fortsætte deres arbejde.

I dette nummer kan du også læse om en af vinderne i 2020 af civilsolidaritetsprisen som netop har modtaget en prestigefyldt klimapris i Storbritannien. Det gjorde stort indtryk på os at høre, hvordan EØSU's pris har gjort en forskel for dem og givet dem mulighed for at fortsætte med deres projekter og iværksætte nye, som de nu er begyndt at høste ros og anerkendelse for. Det gør os ikke kun stolte, men også fast besluttede på at fortsætte med vores pris og med at sætte fokus på det fantastiske stykke arbejde, som civilsamfundsorganisationer og enkeltpersoner udretter lokalt inden for alle mulige områder og i hele EU!

God læselyst og husk: Vi må alle bidrage og deltage i kampen mod klimaforandringer uanset hvor store eller små vores bidrag eller ligefrem ofre måtte være. Vi er alle en del af løsningen. Lad os holde op med at være en del af problemet!

Cillian Lohan

Næstformand for EØSU med ansvar for kommunikation

Her følger et udvalg af mediernes overskrifter om civilsamfundsprisen 2021.

Belgien – De wereld morgen: [Grootouders voor het Klimaat wint belangrijke Europese prijs](#)

Bulgarien – Politika: [Асоциация на пенсионери получи европейска награда за гражданско общество и опазване на климата](#)

Kroatien – Тportal.hr: [U Nagradu civilnog društva posvećenu klimi osvojila je belgijska udruga “Bake i djedovi za klimu”](#)

Italien – Apiceuropa: [Premio CESE per la società civile 2021](#)

Spanien – El Diario: [Las assembleas contra la pobreza energética en Barcelona, premiadas por la UE](#)

Rumænien – Bursa: [Țara noastră a fost premiată de Comitetul Economic și Social European pentru implicarea în acțiuni climatice](#)

NEW PUBLICATIONS

[Se projekterne fra civilsamfundsprisen 2021](#)

Se videoen om vinderprojekterne her.

Mod en retfærdig omstilling – hvor der er vilje, er der vej...

EØSU har udgivet en brochure, der præsenterer alle fem vindere af civilsamfundsprisen 2021. Hvis man ønsker at vide mere, er der også en række interessante fakta om mange andre fremragende klimaprojekter, vi har modtaget, sammen med et væld af baggrundsplysninger om EØSU's arbejde på klimaområdet og om selve prisen.

Du kan downloade brochuren på:

<https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/qe-01-21-440-en-n.pdf>

(II)

Climate action

Successful experiences and promising practices from the 2021 EESC Civil Society Prize

EØSU

EØSU's civilsamfundspris for klimahandling 2021 går til den belgiske forening Grootouders voor het Klimaat (bedsteforældrenes klimaaktion)

Den 9. december uddelte Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) priser til fem nonprofitorganisationer og foreninger, hvis kreative og inspirerende klimaprojekter fremmer en retfærdig og grøn omstilling til en klimarobust lavemissionsøkonomi.

Prisen på 50.000 EUR blev delt mellem de fem vinderprojekter. Den belgiske sammenslutning Grootouders voor het Klimaat vandt førstepræmien på 14.000 EUR. Fire andre sammenslutninger modtog hver 9.000 EUR,

nemlig den spanske forening Ingeniører uden grænser i Catalonien, den rumænske sammenslutning Ateliere Fara Frontiere (Workshop uden grænser), det slovenske byplanlægningsstudie Prostoroz og netværket af estiske NGO'er Estonian Green Movement/Estonian Fund for Nature og Estonian Environmental Law Centre.

Ved prisoverrækkelsen, som foregik online og i Bruxelles, lykønskede EØSU's formand **Christa Schweng** både de fem vindere og alle ansøgere: *"De projekter, vi har modtaget, vidner om værdi og kreativitet på en lang række klimarelaterede områder. Vi er ikke i tvivl om, at projekter som disse vil bidrage til klimaneutralitet og en retfærdig omstilling. Som stor tilhænger af den europæiske grønne pagt er EØSU fuldkommen overbevist om, at det er nødvendigt at gøre borgere og virksomheder til omdrejningspunkt for den grønne omstilling og at sikre sig, at ingen bliver ladet i stikken"*.

EØSU's næstformand med ansvar for kommunikation, **Cillian Lohan**, sagde: *"Hvis vi skal kunne håndtere klimaforandringerne, kræver det, at alle dele af samfundet deltager aktivt. Vi skal desuden bort fra høringer og topstyring og i retning af en model, der bygger på fælles udvikling, medskabelse og bemyndigelse. Vinderprojekterne er positive eksempler på denne type fælles udvikling og medskabelse. De inddrager både mennesker og organisationer. Denne idérigdom giver os troen på, at kampen mod klimaforandringer langtfra er tabt"*.

VINDERNE AF CIVILSAMFUNDSPRISEN 2021

Dette års vinder er en sammenslutning af bedsteforældre fra den belgiske region Flandern. **Grootouders voor het Klimaat (bedsteforældrenes klimaaktion)** udtaler, at de forsøger at efterlade en bedre, mere bæredygtig verden til deres børnebørn. Med kampagnen *Vores opsparing for deres fremtid* opfordrer sammenslutningen de omtrent 2,4 mio. belgiske bedsteforældre til at investere deres opsparing, som beløber sig til cirka 910 mia. EUR i aktiver, i mere bæredygtige projekter.

Kampagnen henvender sig også til finanssektoren og regeringen, idet den opfordrer investorer og institutioner til mere bæredygtig finansiering og adfærd. Målet er endvidere at fremme studerendes finansielle færdigheder. Foreningen vil gerne understrege den væsentlige rolle, som ældre mennesker kan spille i klimakampen.

Da Grootouders voor het Klimaat modtog prisen, sagde foreningens talsperson **Guy De Koninck**: *"Det er en ære at modtage prisen sammen med fire andre fantastiske projekter. Vi er bekymrede for planeten. Vi har lyttet til de unges opråb, og vi har deltaget i deres demonstrationer for fremtiden. Hvis penge er det, der får verden til at køre rundt, drejer verden nu i den forkerte retning. Vi må ændre kurs, og det er målet med vores kampagne. Vores penge kan gøre forskellen, og det er det budskab, vi sender til regeringer, banker og andre bedsteforældre. Prisen er et vigtigt moralsk og økonomisk bidrag til vores kampagne"*.

Andenpræmien gik til spanske **Associació Catalana Enginyeria Sense Fronteres (Ingeniører uden grænser i Catalonien)**. På et tidspunkt, hvor 11 % af Spaniens husstande slås med energifattigdom, kæmper denne catalanske forening for klimaretfærdighed med udgangspunkt i menneskerettigheder. Regeringen inkluderer de energifattige i de aktuelle debatter om klimakriserne og søger at støtte de dårligt stillede i at udøve deres grundlæggende ret til basale fornødenheder.

Den rumænske forening **Ateliere Fara Frontiere (Workshop uden grænser)** vandt tredjepræmien. Deres projekt *educlick* sætter social uretfærdighed på dagsordenen og bevidstgør om fordelene ved en cirkulær økonomi. Foreningen beskæftiger marginaliserede mennesker med at istandsætte elektrisk og elektronisk udstyr. De donerer derefter udstyret til skoler i ugunstigt stillede områder og til organisationer, der arbejder med udsatte børn.

På fjerdepladsen kom det slovenske byplanlægningsstudie [Prostoroz](#), som har mobiliseret indbyggere i den slovenske hovedstad Ljubljana til at reagere på effekterne af klimaforandringer i deres by – en af de byer i verden, hvor opvarmningen sker hurtigst. Deres projekt *Hot Spots* opfordrede deltagerne til at udpege byens varmeste steder på et digitalt landkort, hvilket resulterede i en masse feedback om, hvad der skal gøres for at undgå overophedning.

Femtepræmien gik til netværket af estiske NGO'er [Estonian Green Movement/Estonian Fund for Nature](#) og [Estonian Environmental Law Centre](#), som kæmper for at ændre folks opfattelse af vedvarende energi i et land, der har et af EU's største CO₂-aftryk. De skabte en platform for dialog mellem alle parter vedrørende energiomstillingen i det nordøstlige Estland, hvor olieskiferindustrien skal udfases, hvilket ikke har fået en særlig varm modtagelse.

OM CIVILSAMFUNDSPRISEN 2021

Dette års tema, *Climate Action*, tiltrak snesevis af kandidater fra 24 lande. Der blev indsendt en bred vifte af projekter, som tilsammen viser, hvor innovativt civilsamfundsorganisationer og enkeltpersoner håndterer klimakrisen.

Prisen demonstrerer, hvilken afgørende rolle græsrodsorganisationer spiller i at opnå klimaneutralitet i 2050 – en af EU's forpligtelser i den europæiske grønne pagt. EØSU håber, at prisen vil opmuntre civilsamfundet til at gøre lokale økonomier grønnere og fortsat påvirke de normer, adfærd og systemer, der skubbede os ud i klimakrisen.

Civilsamfundsprisen gives til "fremragende civilsamfundsinitiativer". Hvert år omhandler prisen et nyt aspekt af EØSU's arbejde. I 2019 var temaet ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders indflydelse og status. I 2020 lancerede EØSU en engangspris for civil solidaritet, som var øremærket bekæmpelse af covid-19.

Flere oplysninger om civilsamfundsprisen 2021 kan findes [her](#). (II)

Vidste du det?

- Vinderen af civilsamfundsprisen 2021, "Grandparents for the Climate", har mange ambassadører, som støtter deres arbejde. Mange af dem er kendte, men deres mest berømte ambassadør er Jane Goodall, den legendariske chimpanseforsker og verdens fremmeste ekspert i disse arter. Jane Goodall blev valgt som bedsteforældrenes ambassadør nummer 100 i oktober 2020.
- Hver en computer, som renoveres i stedet for at blive skrottet, giver en CO₂-besparelse på 144 kg. Fra 2008 til 2021 renoverede og donerede vores rumænske vinder, "Workshop without Borders", næsten 25.000 computere, så prøv selv at regne ud, hvor mange kilo CO₂ de har sparet indtil videre!

- Hot Spots-projektet fra vores slovenske vinder tackler urbane varmeøer i Ljubljana, der, på baggrund af de seneste fremskrivninger, kritiseres som værende den by i verden, der hurtigst bliver varmere. Ifølge fremskrivningerne vil vejret i Ljubljana i 2050 være sammenligneligt med vejret i Virginia Beach, USA. Den samme skæbne venter hele Centraleuropa og Balkan, som forventes at opleve de mest bemærkelsesværdige temperaturstigninger, med et klima i regionen, der vil ligne byer i Texas, USA.
  - Den spanske sammenslutning "Engineers Without Borders Catalonia" kæmper mod energifattigdom ved at give stemme til de brændstoffattige, der udgør 11 % af alle spanske husstande. Tallene viser, at flere spanske mennesker dør for tidligt af energifattigdom end af bilulykker. I 2019 lå antallet af årlige europæiske dødsfald som følge af et koldt hjem på 100.000, og over 50 mio. mennesker boede i boliger med et utæt tag, fugtige vægge eller fugtige gulve. Samme år var næsten 80 mio. mennesker i EU ikke i stand til at betale deres forsyningsregninger eller betalte dem for sent.
  - Vores vinder, netværket af estiske miljø-NGO'er, fremmer overgangen til vedvarende energikilder ved at organisere meningsfulde dialoger mellem alle interessenter. EU's mester inden for produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder er Sverige, selv om både Norge og Island hidtil har haft en større andel af vedvarende energi i deres primære energiforsyning. Malta har den laveste andel af vedvarende energi af alle EU-lande.
-

Nyt fra tidligere vindere

En affaldsreduktionsmission: Intet nyt i 22

En af sidste års vindere af EØSU's solidaritetspris, Cherwell Collective fra UK, har netop modtaget en præstige fyldt klimapris i UK for selskabets nye cirkulære økonomiprojekt. Dette almennyttige Oxford-selskab modtog vores pris i 2020 for at levere måltider til beboere, der havde brug for hjælp under covid, samtidig med at man lærte beboerne at fremstille deres egne fødevarer og få det bedste ud af alle overskydende levnedsmidler.

Selskabet har siden brugt præmiebeløbet fra EØSU-prisen til at øge sin støtte til de sårbare, men også til at fortsætte dets mission om at reducere CO₂-fodaftrykket i deres nærområde. Det er blevet førende partner i det nye "Waste Innovation Station Headquarters-projekt (WISH)" i Oxfordshire, UK

Projektet er baseret på en vision om en cirkulær økonomi, hvor der ikke købes noget nyt, før absolut alle muligheder for at holde de pågældende varer i cirkulation er blevet udtømt. Det er allerede blevet indledt med en kampagne, "Intet nyt i 22", som opfordrer enkeltpersoner til at afgive et løfte om, inden for blot en enkelt branche, ikke at købe noget nyt i løbet af 2022. Projektet er allerede blevet modtaget med stor entusiasme og har fået bred anerkendelse i UK. Den 25. januar modtog Cherwell

Collective midler fra det nationale lotteris klimafond.

Cherwell Collectives stifter, **Dr. Emily Connally**, forklarer EØSU, hvor stor en forskel det har gjort for dette almennyttige selskab at modtage EØSU-prisen.

"EØSU-prisen indgik i inspirationen til vores næste projekt og vil blive brugt som matchfinansiering af arbejdet. Jeg ved inderst inde, at vores succes ikke ville have været mulig uden de døre, som EØSU-prisen har åbnet. Som nyt firma gav den os legitimitet og anerkendelse for vores innovation. Den tilførte os midler uden bindinger, så vi kunne spørge vores nærområde, hvad de havde brug for. Vi gemte disse midler og brugte dem til at opfylde vores brugeres ønsker", udtalte Dr. Emily Connally.

I de gennemførte undersøgelser har det vist sig, at der blandt brugerne ikke er enighed om behovet for specifikke fødevarer, men snarere et fælles ønske om at modtage "hvad som helst, der ellers ville gå til spilde".

På baggrund af deres ønsker udviklede **Cherwell Collective** og deres partnere WISH-projektet, der sammenlagt når ud til mere end 50.000 mennesker, og som er designet til at guide samfundet i retning af et reduceret CO₂-fodaftryk gennem opsøgende arbejde og undervisning i, hvordan man kan reducere affaldsmængden.

WISH har også et interaktivt videnskabsmuseum, hvor hver eneste udstilling er fremstillet af affald og informerer publikum om dette affalds CO₂-fodaftryk. Museet tilbyder endvidere undervisning i og et gør-det-selv-sæt til at reducere affald, reparere ting og reducere forbruget/efterspørgslen efter nye produkter.

"Vi anmoder folk om at forpligte sig til at støtte en cirkulær økonomi. At reparere eller genbruge ting, at videregive deres egne ting og frem for alt at modstå trangen til at købe nyt, når der allerede er så mange ting til rådighed, som har været højt elsket af deres tidligere ejere," udtalte **Dr. Emily Connally**.

Tillykke til Emily og Cherwell Collective! EØSU er mere end stolt af jer og ydmyg og glad for at have haft mulighed for at bidrage til jeres fantastiske projekt!

MED VINDERNES EGNE ORD

En bæredygtig arv

"Bedsteforældre for klimaet" mener, at borgere over 55 kan spille en vigtig rolle i kampen mod klimaforandringer. Deres vinderprojekt "Vores opsparing for deres fremtid" opfordrer ældre mennesker til at investere deres penge klogt til gavn for planeten og for at give deres børnebørn en bedre, mere bæredygtig verden. "Bedsteforældrene" arbejder nu på andre spændende projekter, som alle fremmer bæredygtige investeringer og solidaritet på tværs af generationer.

EØSU info: Hvad fik jer til at iværksætte jeres projekt eller initiativ?

Guy De Koninck: Vores bevidsthed, som mennesker på 55+, om ansvaret for klimaet og vores kollektive finansielle kræfter, som kan bidrage til omstillingen til en klimavenlig økonomi. Det er svært at vide, præcis hvordan denne kapital, dvs. vores opsparing, bliver brugt, og det er svært for os som kunder at få indflydelse på det. Samtidig har samfundet brug for kapital for at kunne strukturere sig selv efter mere bæredygtige principper. Disse to mekanismer kunne man koordinere bedre.

Hvordan er jeres projekt blevet modtaget? Har I fået feedback fra dem, I har hjulpet? (Kan I eventuelt give os et eksempel?)

Vores kampagne fik god opbakning fra pressen og pensionistforeninger såsom NEOS, der arrangerede en workshop sammen med os og bragte en artikel i deres medlemsblad. Vores indsigter og heftige diskussioner med finanssektoren og diverse ministre blev værdsat.

Hvordan vil I anvende disse midler til at hjælpe yderligere? Har I allerede planer om nye projekter?

Aktuelt arbejder vi på en guide til bæredygtige investeringer, en workshop på tværs af generationer til ungdomsuddannelserne og samarbejde med andre NGO'er. Vi agter at videreudvikle og udbrede kampagnen i kraft af præsentationer og workshops til pensionistforeninger og skoler. Vi overvejer også alternative former for udbredelse såsom et brætspil eller en fransk version af kampagnen.

Hvilket råd vil I give til andre organisationer, der ønsker at skabe resultater med lignende aktiviteter og programmer?

Sammensæt et kompetent og entusiastisk kampagneteam, og lav tilstrækkelig research til at understøtte jeres budskab. Sørg for, at jeres teams ekspertise bliver anerkendt, men kommuniker gennem alle de moderne kanaler for at nå ud til græsrodderne.

Hvor optimistiske er I med hensyn til, om EU når målene i den grønne pagt?

Dette er et historisk vigtigt bidrag til den grønne omstilling. Den største udfordring er at gøre målsætningerne til virkelighed. Som bedsteforældre vil vi gerne bidrage til klimakampen.

En varm by

Af nysgerrighed efter at vide, hvordan indbyggerne i Ljubljana havde det med overophedningen af deres by, og i frustration over de kommunale myndigheders mangel på handling iværksatte organisationen for byplanlægning Prostoroz projektet *Hot Spots*, hvor de opfordrede folk til at udpege byens varmeste steder på et digitalt kort. Projektet fik overraskende mange reaktioner fra indbyggerne og medierne og konkrete forslag til, hvordan overophedningen i byen skulle tackles. Zala Velkavrh fra Prostoroz fortæller os om hemmeligheden bag projektets succes og om organisationens fremtidige planer.

EØSU info: Hvad fik jer til at iværksætte jeres projekt eller initiativ?

Zala Velkavrh: 50 % af vores initiativ opstod af frustration og 50 % af nysgerrighed. Selvom de kommunale myndigheder kendte til virkningerne af klimaforandringerne og urbane varmeøer, var der truffet få foranstaltninger. På den anden side var vi nysgerrige efter at se, om og hvordan indbyggerne i Ljubljana oplevede varmen i byen i løbet af sommeren.

Hvordan er jeres projekt blevet modtaget? Har I fået feedback fra dem, I har hjulpet? (Kan du eventuelt give os et eksempel?)

Vi udviklede en meget enkel webapplikation og forventede ikke den store reaktion. Til vores overraskelse viste både indbyggerne i Ljubljana og medierne interesse og deltog i initiativet. På under tre uger blev der

tilføjet 700 hotspots (varme steder i byen)!

Hvordan vil I anvende de midler I har modtaget til at hjælpe lokalområdet yderligere? Har I allerede planer om nye projekter?

Vi vil geninvestere midlerne i byen Ljubljana. Et af de områder, hvor urbane varmemøer er særligt problematiske, er University Medical Centre, landets største lægecenter. På grund af covid-19-pandemien har det offentlige rum omkring klinikkerne fået en ny betydning - det er blevet et venteværelse og et sted hvor personalet holder pause, og dengang, hvor antallet af smittede med covid-19 var lavere end i dag, var det også et sted, hvor patienter mødtes med deres pårørende. Vi vil gerne arbejde sammen med byen Ljubljana, repræsentanter for klinikkerne, patienterne og sundhedspersonalet om at forbedre i det mindste nogle mindre steder til det køligere og det bedre.

Hvilket råd ville du give andre organisationer, der ønsker at få succes med lignende aktiviteter og programmer?

I stedet for at tale om fremtiden prøvede vi at forstå, hvordan folk oplever virkningerne af klimaforandringerne i dag. Vi brugte et almindeligt sprog og fokuserede på dagligdagen for fodgængere, cyklister og andre brugere af det offentlige rum, og det blev rigtig godt modtaget. Klimaforandringerne er ikke længere en abstrakt trussel.

Hvor optimistisk er du om EU's udsigt til at nå målene i den grønne pagt?

Jeg er meget pessimistisk med hensyn til tendenserne i det nye år vedrørende grøn energi og det faktum, at intet EU-land har nået målene i Parisaftalen.

[At komme ind i kampen](#)

Da tre estiske NGO'er – Estonian Green Movement, Estonian Fund for Nature og Estonian Environmental Law Centre – var blevet trætte af at lytte til de samme undskyldninger, besluttede de at gå ind i kampen og samle forskellige interessenter til en debat om en retfærdig omstilling i et land, der har et af verdens største CO2-aftryk. Deres kommunikationsprojekt satte fokus på den nordøstlige region, hvor olieskifer stadig er det primære brændsel, og hvor de fleste job afhænger af olieskiferindustrien, som skal fases ud. Det ville ikke blive en let debat, men resultaterne har været positive.

EØSU info: Hvad fik jer til at iværksætte jeres projekt eller initiativ?

Madis Vasser: Estiske miljøbevægelser har opfordret til udfasning af fossile brændsler i årtier, men anmodningerne blev altid mødt af de samme undskyldninger: Hvad så med arbejdspladserne? Hvad med økonomien? Det er for svært, hvem skal stå for det? osv.

Så i 2018 besluttede tre NGO'er at lancere et fælles projekt for at føre en meningsfuld dialog mellem alle interessenter om en retfærdig omstilling fra vores primære fossile brændsel, nemlig olieskifer.

Hvordan blev jeres projekt modtaget? Har I fået feedback fra dem, I har hjulpet? (Kan I eventuelt give os et eksempel?)

Projektet blev godt modtaget. Det lykkedes faktisk at bringe repræsentanter for alle parter sammen for at diskutere problemerne. Som en kommunal repræsentant fra olieskiferregionen senere sagde, havde han forventet endnu et nytteløst miljømøde, men arrangementet gav faktisk rigtig god mening.

I løbet af og efter projektet var vi i tæt kontakt med de lokale, repræsentanter for erhvervslivet og embedsmænd. Bl.a. takket være disse netværksbestræbelser blev Estland et af de første medlemslande, der gennemførte sin territoriale plan for en retfærdig omstilling til Fonden for Retfærdig Omstilling.

Hvordan vil I anvende disse midler til at hjælpe lokalområdet yderligere? Har I allerede planer om nye projekter?

Vi vil bruge midlerne til at videreføre nogle af aktiviteterne fra det oprindelige projekt såsom at koordinere et stort NGO-klimanetværk, der fremmer klimasamarbejdet mellem de lokale organisationer.

Støtten vil også blive brugt til at udvikle opfølgende projekter med mere fokus på det lokale plan.

Hvilke råd ville I give andre organisationer, som vil opnå resultater med denne type aktiviteter og programmer?

Som en lektion i EUKI-programmet så rammende formulerede det: "Kom ind i kampen", og "omfavne konflikterne". Vær ikke bange for at nærme jer forskellige interessenter. Måske er det netop nu, at de tænker i samme baner som jer?

Men samtidig skal I huske på, at visse interessenter måske ikke stoler på hinanden i begyndelsen eller har meget forskellige forestillinger om, hvad samarbejdet skal munde ud i, så forbered jer på sådanne konflikter, og arbejd jer igennem dem i stedet for at vige udenom.

Hvor optimistiske er I med hensyn til, om EU når målene i den grønne pagt?

I sidste ende vil tingenes tilstand tvinge os til at skrue op for ambitionerne. Og så må vi nå de mål, vi sætter os, ved at gennemføre mere systematiske ændringer i vores livsstil og forbrugsmønstre. Det er reelt den eneste måde, vi kan afbøde de værste konsekvenser af den økologiske klimakrise.

En win-win-løsning fra Rumænien

Rumæniens Ateliere Fără Frontieres fantastiske projekt "educlick" kombinerer to af tidens højaktuelle emner - social retfærdighed og cirkulær økonomi - på en imponerende måde: De ansætter mennesker med en sårbar baggrund til at renovere kasseret elektrisk og elektronisk udstyr. Når udstyret er færdigrenoveret, bliver det doneret til skoler i dårligt stillede områder. Costin Dragne fra NGO'en fortæller os mere om værkstedet, og hvad EØSU-prisen betyder for deres arbejde.

EESC info: Hvad motiverede jer til at gå i gang med projektet?

Costin Dragne: educlick, Ateliere Fără Frontiere's første værksted, blev grundlagt i 2008 med det formål at løse to sociale og miljømæssige problemstillinger: de dårlige chancer, som mennesker med sårbare baggrunde har for at få et arbejde, og de store mængder af elektrisk og

elektronisk udstyr, der bliver kasseret uden at gennemgå nogen form for genbrugs- eller genanvendelsesprocesser.

Det computerdonationsprogram, som vi kører i dag med skoler i hele landet, er et målrettet forsøg på at løse netop disse to sociale problemstillinger: Det støtter undervisningen i dårligt stillede områder og fremmer samtidig genbrugstanken, en proces, der er langt mere miljøvenlig med et lavere CO₂-fodaftryk.

Hvordan blev jeres projekt modtaget? Har I fået feedback fra dem, I har hjulpet? (Kan du give et eksempel, hvis du har et?)

De skoler, NGO'er og offentlige institutioner, der deltog i vores projekter, reagerede positivt på vores mission. Med deres hjælp har vi i de 13 år, vi har været i gang, opbygget et netværk af partnere fra undervisningssystemet, gennem hvem vi har doneret 23.000 computere til mere end 500.000 modtagere. Mange af de uddannelsespartnere, vi arbejder med, henledte vores opmærksomhed på andet udstyr, de har brug for for at holde trit med digitaliseringen: kopimaskiner, videoprojektorer, interaktive whiteboards osv. Derfor begyndte vi sidste år at sprede værkstedets aktivitet ved at forsøge at tage nye typer af udstyr ind i processen med renovering og donation til skoler.

Hvordan vil I anvende disse midler til at hjælpe lokalområdet yderligere? Har I allerede planer om nye projekter?

Teamet planlægger allerede nye projekter, der skal forsyne over 200 skoler i Rumænien med digitalt udstyr, der er blevet renoveret på educlick-værkstedet, i 2022. Denne særlige finansiering vil blive anvendt til gennemførelsen af disse projekter, navnlig til modernisering af infrastrukturen i renoveringsværkstedet (beskyttelsesudstyr, logistikmateriale, redskaber osv.).

Hvad vil du råde andre organisationer til at gøre for at opnå resultater med aktiviteter og programmer af denne type?

Vi mener, at vores forretningsmodel er en model, der let kan kopieres i alle EU's medlemsstater, og vi opfordrer derfor organisationer overalt til at indgå bæredygtige partnerskaber med private og offentlige aktører.

Samarbejdet med institutioner og virksomheder, der ønsker at bidrage positivt til klimakampen og digitaliseringen af uddannelserne ved at genbruge IT-affaldsudstyr, er det vigtigste skridt på vejen mod succes i programmer som educlick.

Hvor optimistisk er du med hensyn til EU's muligheder for at nå målene i den grønne pagt?

Den positive miljømæssige indflydelse fra civilsamfundet, som vi har set fra vores kolleger i andre lande, har uden tvivl givet os mere tro på EU's chancer for at nå målene i den grønne pagt.

Så længe vi fortsætter med at fremme og lære af andre aktørers erfaringer i den grønne sektor, har vi alle muligheder for at gøre EU til et forbillede på miljøområdet.

For os personligt styrker det at vinde tredjepladsen i civilsamfundsprisen vores ønske om at bidrage endnu mere til dette mål i de kommende år, især nu hvor vi ved, at vi har støtte og opmuntring på europæisk plan.

Støtte til energifattige

Den catalanske sammenslutning "Enginyeria Sense Fronteres (ingeniører uden grænser)", som er fast besluttet på at ændre opfattelsen af mennesker, der oplever energifattigdom, som hjælpeløse ofre, er begyndt at organisere kollektive forsamlinger for at stille en platform til rådighed for personer med ringe adgang til energi eller vand, eller som kæmper med at betale deres regninger. Mònica Guiteras Blaya fra sammenslutningen har berettet om, hvordan forsamlingerne har givet disse mennesker et sikkert, nærliggende rum og fået dem til at indse, at de ikke er ofre, men snarere hovedaktører og drivkræfter for forandring i energiomstillingen.

EØSU info: Hvad fik jer til at iværksætte jeres projekt eller initiativ?

Mònica Guiteras Blaya: Konsekvenserne af energifattigdom er hidtil blevet betragtet ud fra et velfærdsperspektiv, som ofte beskrev de berørte som ofre eller sågar som skyldige i "dårligt" forbrug. Vi følte, at det var nødvendigt med en mere tværgående tilgang og at støtte familier, der oplever energifattigdom, i deres egenskab af hovedaktører og drivkræfter for forandring i den igangværende energiomstilling.

Hvordan er jeres projekt blevet modtaget? Har I fået feedback fra dem, I har hjulpet? (Kan I eventuelt give os et eksempel?)

Deltagerne betragter dette initiativ som yderst tiltrængt, idet de ofte følersig hjælpeløse over for store forsyningselskaber, eller de opfatter administrationen som meget bureaukratisk. Kollektive forsamlinger om energifattigdom giver de berørte mennesker et sikkert rum i nærheden, hvor ingen dømmes, og hvor ingen

ved mere end andre. Der er derimod tale om et sted, hvor der kan opbygges forståelse for alle menneskers erfaringer, så vi kan leve et bedre liv med mere tilgængelig information og mulighed for også at tage aktivt del i samfundet.

Hvordan vil I anvende disse specifikke midler til at hjælpe lokalområdet yderligere? Har I allerede planer om nye projekter?

Den pris, vi har modtaget, hjælper os i høj grad til få projektet udbredt. Vi når stadig ikke ud til mange mennesker, der lever på kanten af samfundet – dem, der ikke engang er klar over, at disse forsamlingssteder findes. Prisen vil også hjælpe os med at nå ud til de berørte mennesker på innovative og meningsfulde måder. Det er noget, vi har været nødt til selv at finde ud af under denne pandemi, hvor forsamlingssteder er blevet afholdt, dels ved fysisk fremmøde og dels online. Arbejdet med innovation, formidling og kommunikation med henblik på at samle flere og flere forskellige mennesker er et af de vigtigste mål, vi har sat os efter modtagelsen af denne anerkendelse og disse midler.

Hvilke råd kan I give andre organisationer for at opnå resultater inden for denne form for aktiviteter og programmer?

Tæt kontakt med græsrodsorganisationer uden for de sædvanlige sektorer, som vores organisationer arbejder i, har vist sig at være af central betydning for os. Selv om vi er en miljø-NGO, har vi etableret større lokale partnerskaber om dette projekt med bevægelser, der arbejder for anstændige boliger og naboforeninger.

Hvor optimistiske er I med hensyn til, om EU når målene i den grønne pagt?

Social retfærdighed må være nøglen til at nå disse mål, da det er det eneste, der vil gøre den forestående omstilling retfærdig og grøn. Som samfund er vi nødt til at gøre en stor indsats for at kunne påvirke regeringer og forvaltninger på forskellige niveauer, så målene kan nås ved at garantere sociale sikkerhedsforanstaltninger samt borgernes deltagelse og indflydelse.

Redaktør

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Bidragydere til denne udgave

Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Laura Lui (ll)
Agata Berdys (ab)
Kersten Thomas (tk)

Koordinering

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adresse

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EØSU info udkommer ni gange om året i forbindelse med EØSU's plenarforsamlinger. EESC info er tilgængelig på 23 sprog.

EØSU info er ikke en officiel redegørelse for EØSU's arbejde. En sådan gives i EU-Tidende eller i andre af EØSU's udgivelser.

Gengivelse med kildehenvisning (EØSU info) er tilladt (med link til redaktøren).

02/2022